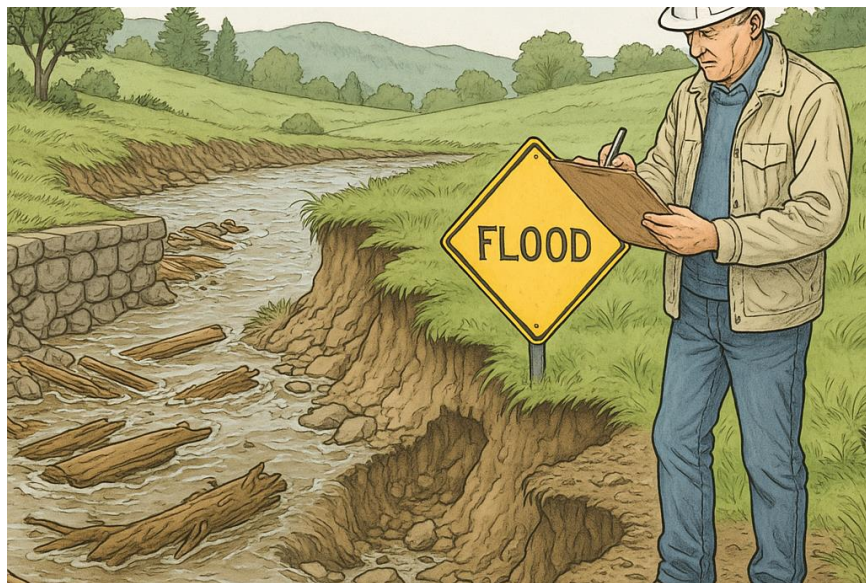

Obnova po povodni a odstraňování vodních děl

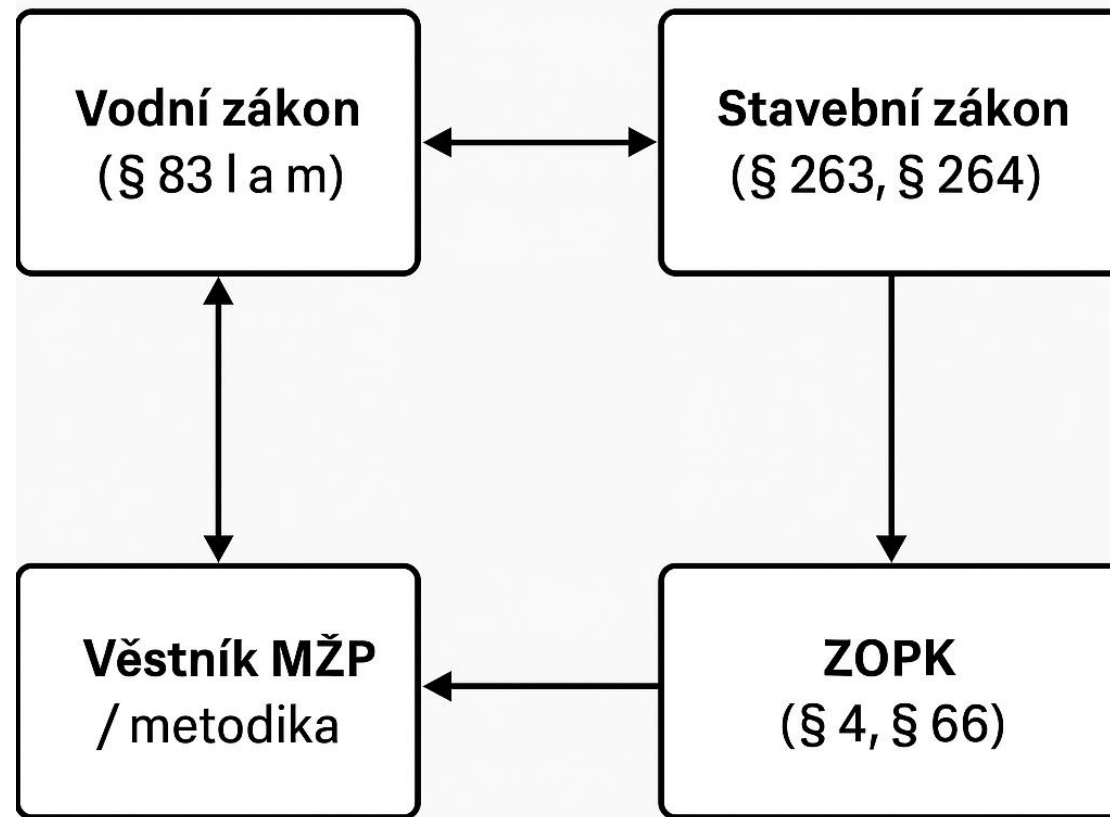
**Ing. Pavel Marták & Ing. Roman Lunda, Ph.D.
odbor adaptace na změnu klimatu**

Obnova po povodni a odstraňování vodních děl

mzp.cz

Legislativa

Vodní zákon (§ 83) – povinnosti správců vodních toků při povodni a po povodni.

Stavební zákon (§ 263–264) – mimořádné postupy při mimořádných událostech a obnova stavby/terénní úpravy.

ZOPK (§ 4 odst. 2, § 56, § 66) – obecná ochrana (VKP, včetně vodních toků), zvláštní ochrana a možnost orgánu OOP ukládat podmínky/opatření.

§ 83 písm. l) vodního zákona – povodňové prohlídky

- Správci VT **po povodni** provádějí ve spolupráci s orgány ochrany přírody a vodoprávními úřady **prohlídky**, zjišťují rozsah/výši škod a **sepisují protokol**.
- Protokol má **co nejpodrobněji** vymežit škody, které mají být jako povodňové odstraněny

Povodňový protokol – co v něm má být

- Identifikace úseků/objektů, popis škod, **odůvodnění bezodkladnosti** u prací, které mají jít v režimu § 83 m)
- Odlišení **akutních** zásahů odstraňování povodňových škod od **investičních/stavebních oprav** (ty **nejsou** povodňovými opatřeními dle § 65 odst. 5 VZ)

§ 83 písm. m) – odstraňování povodňových škod

- Správci VT odstraňují povodňové škody (zejm. **zabezpečení kritických míst, obnova průtočného profilu**)
- Na tyto činnosti se **nevztahují zvláštní právní předpisy**; správce oznamuje orgán ochrany přírody zahájení 10 pracovních dnů předem.

Metodický výklad MŽP (Věstník MŽP 5/2014) – co přesně spadá pod § 83 m)

- Výluka zvláštních předpisů (včetně ZOPK) u **odstraňování povodňových škod uvedených v protokolu**; výluka je **plošná** vůči ZOPK **jen** u odstraňování povodňových škod.
- **Odstraňování povodňových škod = bezprostředně nezbytné** zásahy k odvrácení **bezprostředních** škod na životě, zdraví, majetku; **ne investiční opravy** (zpevnění koryta, opravy jezů, nová koryta apod.).
- § 65 odst. 5 VZ: povodňovými opatřeními **nejsou** výstavba/údržba/opravy staveb a investice vyvolané povodněmi.

§ 83 písm. l) vodního zákona – povodňové prohlídky

- Správci VT **po povodni** pro
rozsah/výši škod a **sepi**
 - Protokol má **co ne**
-

Povodňový

- Úvodnění bezodkladnosti u právních vztahů vznikajících z důvodových škod od investiční**

Metodica

- [illegible]

[illegible][illegible]

Úvodnění bezodkladnosti u právních dřnových škod od investiční

zpečení kritic'
'sy; správce

MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
www.mzp.cz

OBSAH

METODICKÝ POKYN
Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší k vyhlášení nízkoe emisních zón a o stanovení podmínek vydávání emisních plaket podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění. 1

SMĚRNICE A DODATKY
Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší k vyhlášení nízkoe emisních zón a o stanovení podmínek vydávání emisních plaket podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění. 25

DODATEK č. 2 ke směrnici MŽP č. 1/2014 o poskytování finančních prostředků z programu Nová zelená úsporám 45

SDĚLENÍ
Sdělení odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP o zajištění zpracování souhrnných doporučených opatření pro evropsky významné lokality 121

zpracování souhrnných doporučených opatření pro evropsky významné lokality 122

ROČNÍK XIV – červenec-srpen 2014 – ČÁSTKA 5

Aktuální metodické stanovisko MŽP 2025 – **jak číst „bezodkladnost“**

- **Rok 2026 a dále:** zásah plánovaný > 1 rok po povodni zpravidla **není** neodkladný → **§ 83 m) se neuplatní**; ZOPK se **plně** uplatní (= obecná i zvláštní ochrana).
- **Rok 2025: nerozhoduje datum v protokolu**, ale **faktická neodkladnost** (individuální posouzení rizik, stavu lokality, alternativ).
- Příklad „doplnění kamenů 9 měsíců po povodni na 4 km úseku“: **není akutní** → postupovat podle ZOPK.

Role orgánu ochrany přírody

- Spolupráce už při **prohlídkách** a **klasifikaci** škod v protokolu.
- Mimo § 83 m) se uplatní **§ 4 odst. 2 ZOPK** – závazné stanovisko k zásahu do VKP , event. i zvláštní ochrana (**§ 56, 43, 44 ZOPK**)
- OOP může na základě ZOPK **vyžádat podklady (§ 83a)/stanovit podmínky**; dle okolností využít **§ 66 ZOPK** (opatření k zajištění ochrany – omezení/zákaz činnosti).
- Judikatura NSS: vodní tok jako VKP je **ekosystém** (zahrnuje i koryto a břehy).

Doporučený **postup po povodni**

- **Prohlídky (§ 83 I)** + protokol s rozlišením „odstraňování povodňových škod “ vs. „ostatní“.
- **Oznámení OOP** min. **10 pracovních dnů** před zahájením „odstraňování povodňových škod “.
- **Provedení OPŠ** (jen akutní práce).
- **Ostatní zásahy**: běžné opravy/investice → standardní režimy (ZOPK, vodoprávní, případně stavební).

Aktuální metodický materiál MŽP 2025 „jak řídit povodňovou ochranu“

- **Rok 2026** a
- uplatní (= o
- **Rok 2025:**
- alternativ).
- Příklad „dop

Role orgánu o

- Spolupráce
- Mimo § 83 r
- **44 ZOPK)**
- OOP může i
- zajištění oc
- Judikatura

Doporučený p

- **Prohlídky** (
- **Oznámení** (
- **Provedení**
- **Ostatní zás**

ZOPK se **plně**

vu lokality,

a (**§ 56, 43,**

K (opatření k

§ 263 stavebního zákona – **mimořádná opatření**

- Při **bezprostředně hrozící** živelní pohromě/havárii lze **bezodkladně** činit opatření (i stavby, terénní úpravy, odstranění) → **pouze oznámení** SÚ; stavební úřad může **upustit** od povolení/omezit náležitosti/umožnit dodání podkladů dodatečně; odvolání **bez odkladného účinku**.

§ 264 stavebního zákona – **obnova stavby/terénní úpravy**

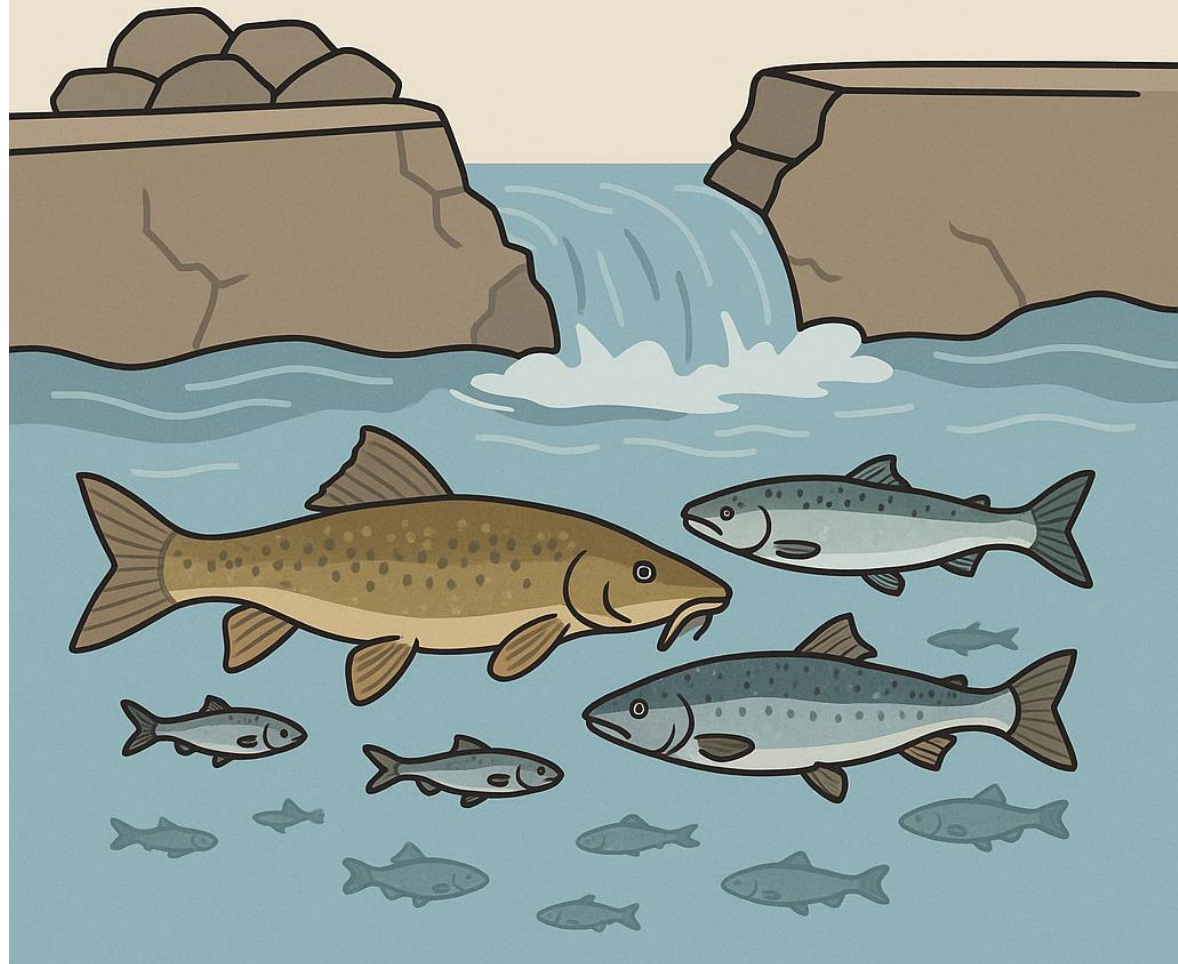
- **Obnova podle původního povolení a dokumentace, oznámení do 6 měsíců** od zničení/poškození; po oznámení lze **zahájit práce**.
- **Tři scénáře** po oznámení:
- a) bez rozporu se zvláštními předpisy → na základě oznámení (zahájit do 2 let, provést do 10 let),
- b) potřebné podmínky k ochraně veřejných zájmů → SÚ vyrozumí do 15 dnů, oznámení se **považuje za žádost** o povolení, c) **v rozporu** se zvláštními předpisy → SÚ **zakáže** obnovu.
- MMR výslovně uvádí, že obnova je „možná, **pokud** obnově **nebrání** požadavky zvláštních právních předpisů“ – tj. **ZOPK apod. trvá** (na rozdíl od § 83 m).

Vazby § 83 m × § 263 × § 264 × ZOPK

- **§ 83 m (vodní)**: výluka „zvláštních předpisů“ **pouze** u **akutních odstraňování povodňových škod** uvedených v protokolu; **10 dnů** předem oznámit orgánům ochrany přírody.
- **§ 263 (stavební)**: **akutní** mimořádná opatření (oznámení SÚ, rozhodnutí s omezením náležitostí).
- **§ 264 (stavební)**: **obnova** dle původního povolení na **oznámení**, ale **jen pokud** nebrání zvláštní předpisy (ZOPK atd.).
- **ZOPK** se **standardně uplatní**, jakmile zásah **není** „odstraněním povodňových škod“ ve smyslu § 83 m) (tj. chybí bezodkladnost).

**Odstraňování
bariér a
vodních děl
neplnících
svoji funkci**

Bariéra v toku

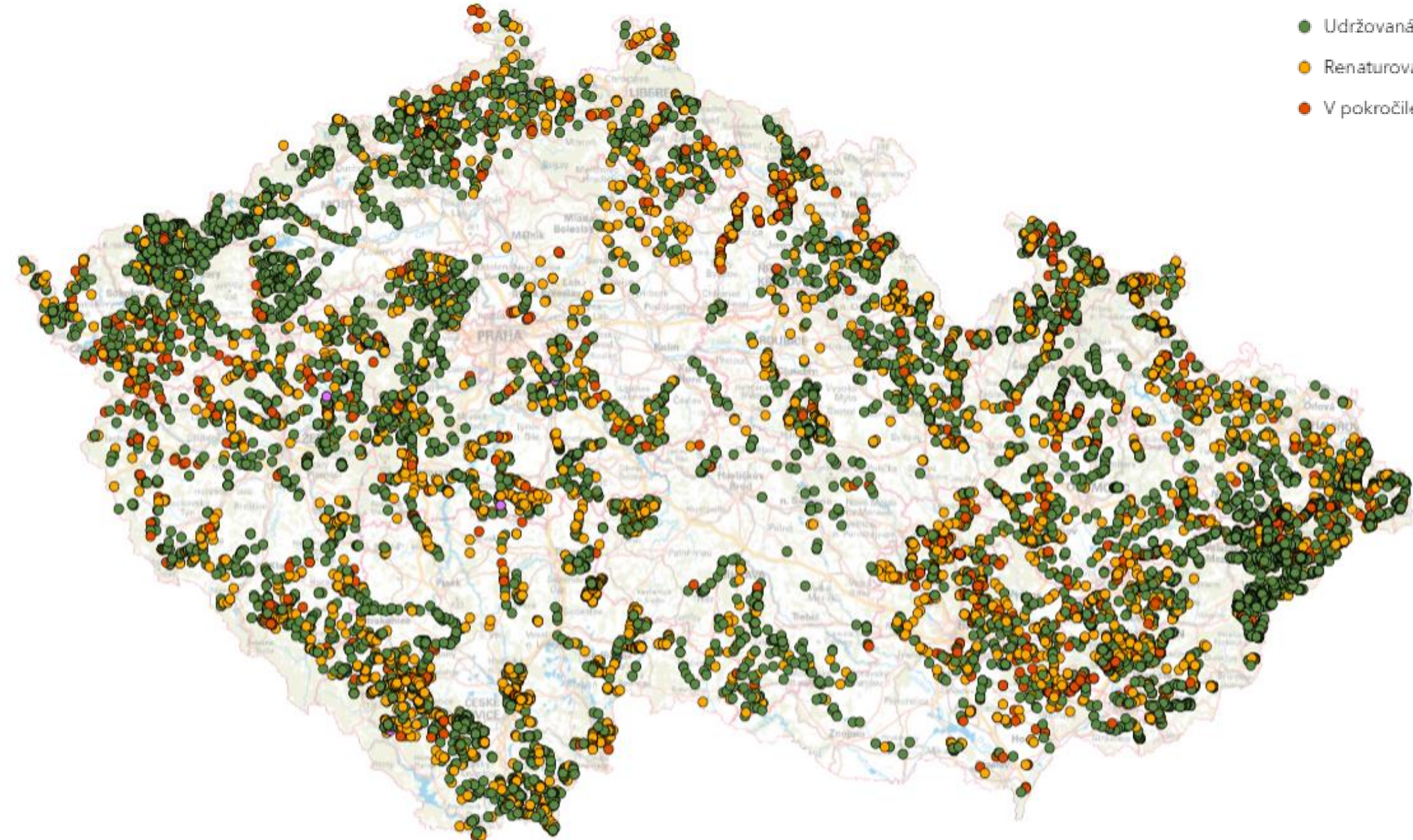
Shrnutí k § 55c vodního zákona

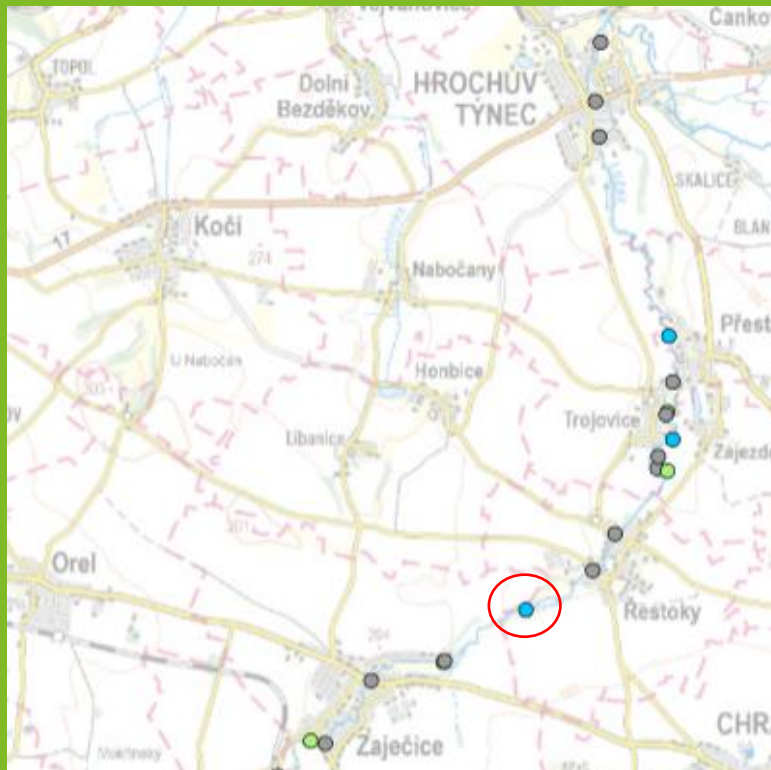
- Ustanovení **§ 55c vodního zákona** bylo vloženo jako reakce na potřebu řešit **nefunkční nebo opuštěná vodní díla** na drobných tocích.
- Cílem je umožnit jejich **odstranění nebo zánik** jednodušším postupem a tím podpořit **obnovu přirozených koryt**.
- V loňské novele vodního zákona jsme se pokusili ustanovení dále zpřesnit:
 - jasnější pravidla pro oznamovací režim,
 - výslovné řešení **samovolného rozpadu děl působením přírodních sil**,
 - právní fikci, že po odstranění nebo zániku se místo považuje za **přirozené koryto**.

Některé návrhy nebyly přijaty kvůli připomínkám Legislativní rady vlády. Přesto je zřejmé, že problematika je aktuální a vyžaduje nové otevření.

Příčná překážka - stav

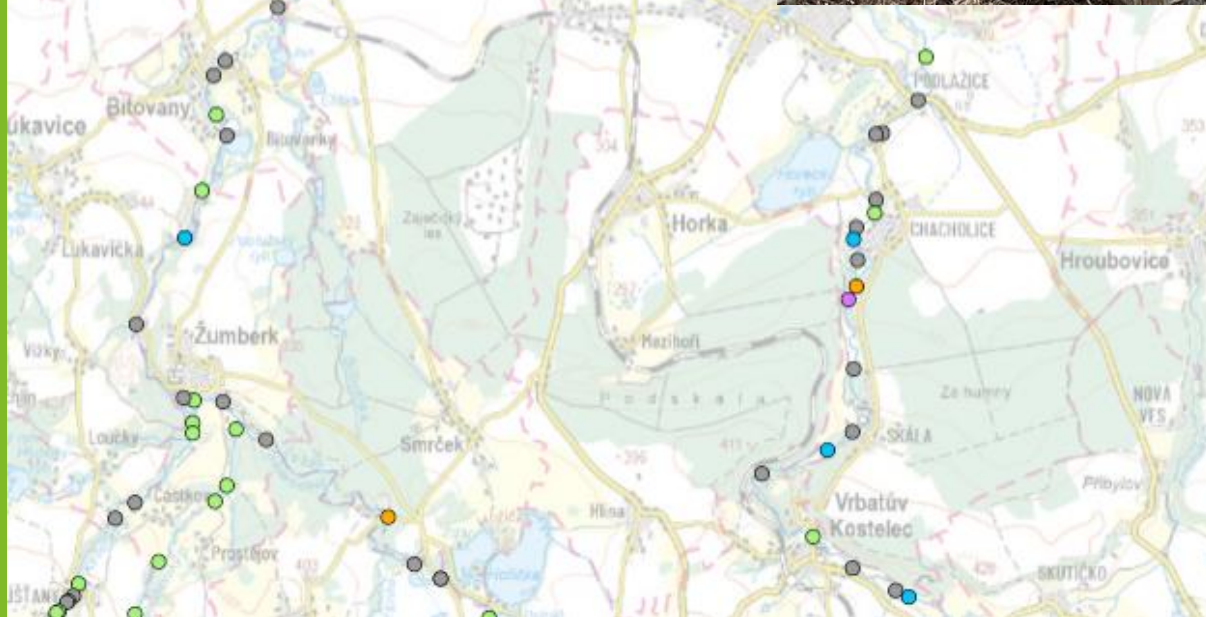
- Udržovaná
- Renaturovaná/neudržovaná
- V pokročilém stádiu rozpadu

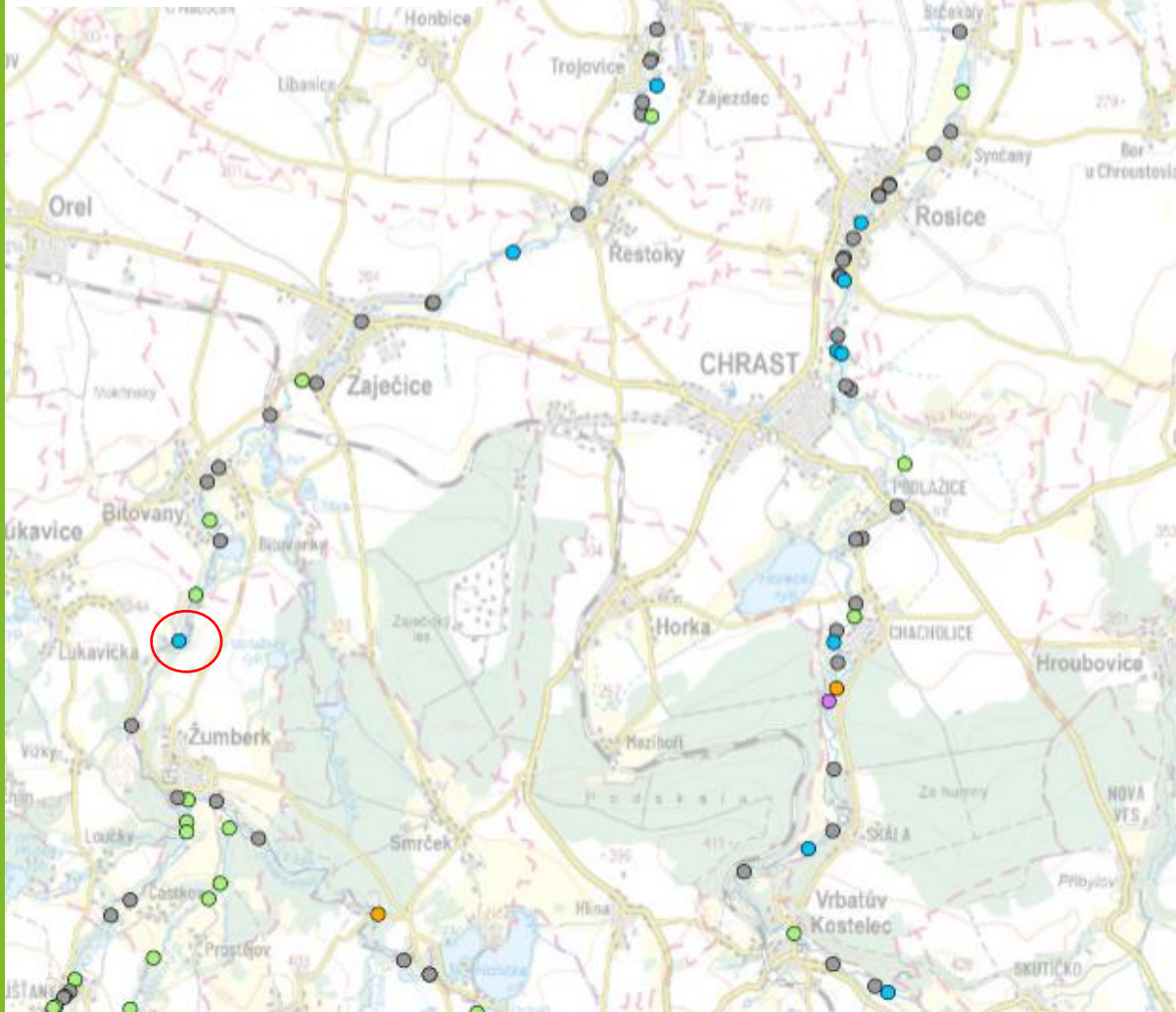
Příčná překážka - opatření

- Bez návrhu opatření
- Migrační zprůchodnění
- Odstranění migrační překážky, která již postrádá účel
- Jiné opatření
- Nemá vyplněný atribut

Příčná překážka - opatření

- Bez návrhu opatření
- Migrační zprůchodnění
- Odstranění migrační překážky, která již postrádá účel
- Jiné opatření
- Nemá vyplněný atribut

„Jez“ z kamenů a lina
(odběr na rybník)

Vazba na Nature Restoration Law (NRL)

- Podle **čl. 9 Nařízení o obnově přírody (Nature Restoration Law, 2024)** mají členské státy povinnost: odstraňovat bariéry v tocích, které brání volné migraci vodních organismů, zajistit, aby do roku 2030 bylo 25 000 km řek obnoveno do volně tekoucího stavu, identifikovat a postupně odstraňovat nefunkční jezy, hráze a další překážky, které již neplní svůj původní účel.
- To v praxi znamená, že § 55c vodního zákona může být jedním z hlavních nástrojů pro naplňování této evropské povinnosti.
- **Potřebujeme proto:**
 - shromáždit zkušenosti správců toků s aplikací ustanovení
 - identifikovat legislativní překážky a navrhnout úpravy
 - propojit národní praxi s evropským cílem ekologické konektivity toků

Veškeré dotazy k tématu obnova po povodni či Vaše zkušenosti s odstraňováním vodních děl prosím zasílejte na e-mail: **roman.lunda@mzp.gov.cz**

Děkujeme za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi